etxerat

euskal errepresaliatu politikoen senide eta lagunak

familiares y allegados de represaliados políticos vascos

parents et amis de prisonniers et exilés politiques basques

hilabetekaria

2014 martxoa

aurkibidea

martxoa

Gazi-gozoa izan da martxoa. Hori da hilabete honek utzitakoa azaltzeko hitzik egokiena. Urteko hirugarren hileak bakea eta elkarbizitzaren aldeko urrats sendoak utzi dizkigu, baita euskal gizarteak onartzen ez dituen eskubide urraketak ere.

Hilabeteak, kopuruetan, azken 15 urteetako preso politikoen zenbakirik txikiena utzi du. Horrek ez du, ordea, errealitatea islatzen, ehunka direlako, epai eta epaiketa ezberdinen mehatxupean bizi diren euskal herritarrak.

Hori gutxi balitz, asteburuko senide eta lagunon bizitza ezbaian jartzen duen dispertsioak beste bi istripu eragin ditu. Txakur batek autobidera salto egin ostean istripua izan zuten Salamancako Topas espetxera zihoazen senideek. Asturiaseko Villabonako espetxean bisitatik bueltan, istripua izan zuen ere beste preso politiko baten bikotekideak. Noiz arte? Zerk gertatu behar du asmakizun anker honi amaiera emateko?

498

25 urte dira dispertsioa modu orokor, sistematiko eta kolektiboan indarrean jarri zenetik. Geroztik, 16 dira errepideetan bizitza galdu duten senide eta lagunak. Dispertsioak 16 hildako eragin ditu. Espetxe politika krudel honek eskubide urraketa du oinarri; aski da! Hau guztia gutxi balitz, Rodolfo Aresek –Iñigo Cabacas gaztea hil zuen operatiboaren buruzagi politikoak- dispertsioa erabiltzen jarraitzeko hautua egin du, eskubide urraketaren bidez helburu politikoak erdiesteko. Alderdikeria eskubideen gainetik. Aresek egindako deklarazioak ez dira onargarriak, are gutxiago, euskal gizarteak, gardentasun osoz, bake eta konponbidearen aldeko urrats sendoak eskatzen dituen garai hauetan.

Martxoak, dena den, gatazka politikoa gainditzeko eta bakea eta elkarbizitzaren aldeko urrats sendoak utzi dizkigu, urrats ausart bezain garrantzitsuak.

Alde batetik, iheslarien kolektiboko kide batzuk euskal herrira itzuli dira. Ihesean emandako urte luzeei bukaera eman eta, bake zuzen baten aldeko eragile izateko itzulia egin dute. Beste alde batetik, preso ditugun

gure lagun eta senideek estatuaren blokeo egoera gainditzeko beste pauso bat eman dute: preso gaixoek eta 70 urte baino gehiago dituztenek euskal herriratzeko eskari formala egin dute; Zaballako espetxera gerturatuak izateko eskaera, zehazki. Estatu frantsesean ere, Euskal Herriko gertuen dagoen espetxera gerturatzeko eskaria egin dute.

Pauso hau, Foro Sozialak egindako eskaerari emandako erantzuna da eta bakearen aldeko beste urrats bat izatea du helburu. Estatuaren mugikortasun eza eta jarrera hertsia agerian uzten duten pausuak dira, behin eta berriz. Bakea, konponbidea eta elkarbizitzaren aldeko pausu eta apustu sendoa.

Euskal gizarteak ulertzen ez duen mugikortasun ezaren aurrean, konponbidearen aldeko jarrera eta ekarpen garbiak dira.

ETXEAN NAHI DITUGU !

sakabanaketa

498 euskal preso politiko 79 espetxetan sakabanatuta

- **377** preso espainiar estatuko 46 espetxetan sakabanatuta
- **105** preso frantziar estatuako 27 espetxetan sakabanatuta
- **6** preso Euskal Herriko 3 espetxetan
- **1** Ingalaterrako espetxe batean
- **1** Portugalgo espetxe batean
- **1** Sei Kondarrietako (Ipar Irlanda) espetxe batean
- **7** preso espetxeratze arinduan, pairatzen dituzten gaixotasunak direla eta

- **65** euskal preso Euskal Herritik **1000 eta 1100** kilometrotara dauden espetxeetan
- **136** euskal preso Euskal Herritik **800 eta 1000** kilometrotara dauden espetxeetan
- **97** euskal preso Euskal Herritik **600 eta 800** kilometrotara dauden espetxeetan
- **116** euskal preso Euskal Herritik **400 eta 600** kilometrotara dauden espetxeetan
- **68** euskal preso Euskal Herritik **400** kilometrotara baino gutxiago dauden espetxeetan
- **3** euskal preso Euskal Herritik urrun dauden 3 herrialdetako espetxeetan

osasun eskubidea

Juan Jose Rego Vidal euskal preso preso politikoak garuneko isuria izan du

Juan Jose Rego Vidal euskal preso politikoak garuneko isuria izan zuen pasa den otsailaren 23an. 75 urteko preso donostiarrak, bi urte eta erdi daramatza etxean preso zigorra betetzen. Bihotzeko gaixotasun larria du donostiarrak.

Rego Vidalek lau egun eman ditu Donostia Ospitalean ingresatua. Preso politikoari botika eta erabateko atsedena hartzeko agindu diote medikuek.

11

Juan Jose Regoren egoera bereziki larria da. 1939an jaio zen preso gaixoa, 2012.urtetik zigorra etxean betetzen ari da, kontrol neurri zorrotz eta ordutegi berezien pean. Egun, goizeko 10.00etatik 15.00tara soilik atera daiteke etxetik. Asteartero Martuteneko espetxera sinatzera joan beharra du, eta bertan hankan lotuta daraman kontrol-gailua berrikusten diote.

Etxeratek Estatu Espainolak preso gaixoen egoeraren aurrean beraien eskubide urraketa erabatekoa ozen salatu nahi du, hain oinarrizkoa den Osasun eskubidea baztertuz, preso baititu.

Azken gertakaria preso gaixoen urraketa horren erakusle besterik ez da, gaixotasun larri edo sendaezina izatearen ondorioz beraien askatasuna eskatzen duen 92.artikulua ez baitzaie legez aplikatzen.

Ibon Iparragirre, Ertzaintzak atxilotua eta espetxeratua

Rego Vidalen kasuan bezala, Ibon Iparragirre ondarrutarra, etxean preso aurkitzen da larriki gaixo dagoelako. Iragan martxoaren 7an, Ertzaintzak Iparragirre atxilotu zuen, ordutik espetxeratua aurkitzen delarik.

Etxeratek Iparragirreren osasun egoeran aldaketarik egon ez dela azpimarratu nahi du. Iparragirre zigorra etxean betetzen ari zen eta larriki gaixorik jarraitzen du. Rego Vidal eta beste hainbat preso gaixoen kasuetan bezalaxe, Etxerat elkarteak 92. artikuluaren aplikazioa halabeharrezkoa dela uste du.

salbuespen neurriak

bizi osorako espetxe zigorra

Frantziar estatuan, bizi osorako espetxe zigorrari dagokionez, ez da urte kopuru maximorik. Biziarteko zigorrera ("perpétuité" deitzen duten neurria) kondenatua den preso batek baldintzapeko askatasuna eska dezake 15 urteren buruan (edo "segurtasun kondena" bete ondoan, kondenari neurri hau gehitzen bazaio), baina, erabakia Kondenen Aplikapenen Epailearen esku da, eta honek etengabe uka dezake. Preso sozial batzuek kasik 50 urte pasa dituzte Frantziako kartzeletan.

Euskal preso politikoen artean, 4 neurri honen pean aurkitzen dira gaur egun: 24garren urtea betetzen ari diren **Jakes Esnal, Frederik Haranburu** eta **Ion Kepa Parot**, eta 2013an kondenatu duten **Mikel Karrera**. Beste hainbat euskal presori bizi arteko zigorra eman diete "de facto" oso kondena luzeekin edota kondena ezberdinak akumulatuz.

Espainiar estatuari dagokionez, bizi osorako zigorra ahalbidetzen zuen 197/2006 doktrina indargabetu ostean, **gure senide eta lagun ugari** 40 urteko espetxe zigorra betetzera zigortu dituztela. Hau da, bizi osorako espetxe zigorrak aplikatzen dizkiete.

espetxeetan

eskubide urraketak
bestelako gertakariak

isolamendua

Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza euskal preso politikoen bereizgarri bat da. Isolamendua edo bakartzea egoera oso zehatzetara zuzendutako neurria bada ere, espetxe arautegian (zigor puntual gisako neurritzat hartzen dena), gure senide eta lagunen kasuan ohiko edota behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Esan bezala, euskal presoen kasuan isolamendua edo mitarda maiz ezartzen den zigor bat da. Baina zenbait kasutan presoak agian isolamenduko moduluan egon ez arren bakarrik egoten dira, hau da, beste kiderik edo euskal preso politikorik gabe egoten dira, eta kasu hauetan bakartuak daudela esaten da. Hona hemen momentu honetan espetxeetan bakarturik dauden preso politikoen zerrenda:

Euskal Herria	Zaballa	Txus Martin
	Basauri	Aitzol Gogorza
	Basauri	Ibon Iparragirre Burgoa
Espainiar estatua	Alacala	Jose Campo
	Almeria	Iratxe Yañez
	Bonxe	Josu Amantes
	Castello I	Marta Igarriz
	Mansilla	Olga Comes
	Murcia II	Oihana Mardaras
	Puerto III	Arantza Zulueta
	Segovia	Jon Enparantza
	Soto del Real	Iñaki Lerin
	Valladolid	Miren Zabaleta
Frantziar estatua	Tarascon	Alex Akarregi
Portugal	Monsanto	Andoni Zengotitabengoa
Sei Konderriak	Belfast	Fermin Vila
Ingalaterra	Long Lartin	Raul Fuentes

espetxeetako egoerak okerrera

Puerto II : Kadizeko espetxean zeuden euskal bi preso politikoak atera dituzte Andaluziako beste espetxe batera eramateko, Puerto Iera hain zuzen ere.

Réau Sud-Francilien : Mertxe Chivite euskal preso politikoak obarioetako ebakuntza izan zuen. Ebakuntzaren ostean, espetxera bidali zuten. Tratua egokia izan da, tratuan zein osasun arloan.

komunikazio eta bisitak

Seysses: Martxoaren 21ean Ruben Rivero Campo preso politikoaren bikotekidea agintaritzaren kontrako mehatxuak egiteagatik epaitu zuten Toulousen. Gertakariak otsailaren 7an izan ziren. Neskak bere bisita baimena indargabetua zuela jakin zuenean, azalpen eske espetxeko funtzionarioen nagusi batekin elkarrizketa labur bat izan zuen. Horren ostean, funtzionarioak neska salatu zuen. Epaileak erruduntzat jo zuen gaztea eta honako zigorra ezarri zion: 1000 euroko isuna, 600 euroko indemnizazioa salatzaileari eta salatzailearen abokatuaren gastuak ordaintzeko 500 euro.

Ocaña: Azken hilabeteetan, euskal preso politikoen senide eta lagunen aurkako jazarpena nabaria da. Urtarrilean, jarraitzen zietela konturatu ziren senideak baina, geroztik, egoerak okerrera egin du. Jarraipenei, kontrolak, identifikazioak eta senideen lo lekuetan poliziek eginiko agerpenak gehitu behar zaizkie.

Huelva: *Bis a bis*-etako ordutegia aldatu dizkiete. Orain, bisitak baino lehen dituzte. Orain arte, *bis a bis*-ak bisiten ostean izaten ziren.

senide eta lagunak

sabanaketak eragindako istripuak

Martxoaren 1eko asteburuan, Villabonako espetxean dagoen **Anartz Oiartzabal**en neska lagunak istripua ukan zuen. Kotxearen kontrola galdu zuen Deba inguruan bisita egitetik bueltan zetorrelarik. Berak zortez ez du ezer izan, baina kotxea nahiko kolpatua izan da. Aurretik beste istripu bat egon zen leku berean eta agian olioa edo gasolina egon zitekeen bidean.

Martxoaren 22an, Topaseko espetxera joaten zirelarik, **Gaizka Astorkizaga, Txente Askasibar eta Xabier Ugarte** presoen bikotekideek istripua ukan zuten Burgosen aldean txakur bat errepidera atera zitzaienenean. Ez da inor zauritua izan. Azken istripu hau aurtengo hirugarrena izan zen.

askatasunak

Josu Beaumont Barberena (Beruete), martxoaren 1ean.
Ibon Elorrieta Sanz (Bilbo, Irala eta Busturiakoa), zigorra beteta martxoaren 5ean atera zen.
Endika Abad San Pedro (Barakaldo), martxoaren 14an atera zen zigorra beteta.
Oihana San Vicente Saez de Zerain (Agurain), martxoaren 17an, estatu frantsesetik kanporatua izan eta gero aske gelditu zen .
Andoni Sarasola Yarzabal (Lesaka), martxoaren 17an aske gelditu zen Estatu Frantsesetik kanporatua izan eta gero.
Iñigo Otazua Urresti (Algorta), martxoaren 17an aske geratu zen 20 urteko zigorra bete eta gero.
Asier Virumbrales Amenabar (Durango), martxoaren 26an.
Iñaki Loizaga Arnaiz (Donostia), martxoaren 26an.
Xabin Juaristi Arrieta (Azkoitia), martxoaren 26an.
Gorka Azpitarte Rejado (Otxandio), 5 urteko zigorra bete ta gero estatu frantsesatik kanporatua eta aske geratu zen martxoaren 26an.
Idoia Iragorri Petuya (Sestao), martxoaren 27an.
Unai Ruiz Pou (Gasteiz-Errota), martxoaren 27an.
Goizane Pinedo Apaolaza (Gasteiz-Errota), martxoaren 27an.
Irati Mujika Larreta (Amezketa), martxoaren 27an.

espetxeratzeak

Ibon Iparragirre Burgoa (Ondarru), martxoaren 7an Gizaburuagan, 2011tik espetxeratze arinduan zegoelarik pairatzen duen eritasun larriagatik.

leku aldatzeak

destino aldaketa

ESPAINIAR ESTATUA

Sara Majarenas Ibarreta (Donostia), Soto del Realetik Aranjuezera
Agustin Almaraz Larrañaga (Donostia-Bilbo), Puerto IItik Puerto Iera
Iñigo Guridi Lasa (Billabona), Puerto IItik Puerto Iera
Irantzu Gallastegi Sodupe (Berango), Puerto IIItik Huelva IIra
Oihana Mendizabal Mujika (Ordizia), Brievatik Valencia III Picasentera
Jon Rubenach Roiz (Antsoain), Soto del Realetik Saint Martin de Réra
Jabi Abaunza Martinez (Gernika-Lumo), Soto del Realetik Moulins-Yzeurera
Gorka Palacios Aldai (Durango), Ocaña Ietik Saint Maurera
Rufino Arriaga Arruabarrena (Ordizia), Puerto Ietik Sevilla IIra
Ibon Muñoa Arizmendiarrieta (Eibar), Puerto Ietik Cordobara

FRANTZIAR ESTATUA

Ander Mujika Andonegi (Donostia), Bourg en Bressetik Béziers-era
Txeber Arruabarrena Carlos (Elorrio), Fleury Merogisetik Béziers-era

hilabeteko gaia

Amatasuna - Aitatasuna espetxean : Aner Petralanda eta Iñaki Gabilondorekin elkarrizketak

Aner Petralanda eta Iñaki Gabilondoren bikotekideak espetxean daude. Eta presondegian egon arren, amatasun eta aitatasun eskubideari uko ez egitea erabaki dute biek. Horregatik, ezin izan ditugu biak elkartu elkarrizketa egiteko; euren egunerokoak oso ordu gutxi uzten dizkielako libre. Elkarrizketan aitatasuna eta amatasunaren inguruan jardun dugu; egoera berezian bizitzea egokitu zaien aitatasun eta amatasunaren inguruan hain zuzen. Nola bizitzen da amatasuna espetxean? Eta aitatasuna?

Nolakoa da, egun, Alizia eta Anabelen egoera?

Aner Petralanda: Anabel 2008ko uztailean atxilotu zuten eta urte ta erdi espetxean egon ostean baldintzapeko askatasunean atera zen. Bi urte pasatu zituen kalean (epaiketan 5 urteko zigorra ezarri zioten eta supremoak zer ebatzi zain egon zen) eta honez gain, haurdun zegoen eta espetxetik kanpo erditzeko aukera eman zioten. Gauzak horrela, Aiurrek 10 egun zituela, biak Aranjuezeko espetxean sartu zituzten. Gaur egun urte ta erdi gehiago darama espetxean, guztira 3, beraz bi urte falta zaizkio kalera ateratzeko, 2016ko Martxoaren 7an baitu irteera data. Gaur egun Aranjuezeko espetxean jarraitzen du Aiurrekin batera, bertako ama moduloan. Berarekin batera, Nerea Garaizar+umea, Olga Sanz+umea eta Sara Majarenas+umea daude.

Iñaki Gabilondo: Alizia Logroñoko espetxean daukate, 2.graduan, beste kide batekin dago ziega berean eta hilean behin familiarra, intimoa eta konbibentzia bisak dauzkagu. 13 urte daramatza kartzelan eta Avila. Alicante, Valentzia eta Madrilen izan dute Logroñora eraman aurretik. 40 urte ditu eta bi alaba izan ditu kartzelan. 2004an lehena, Ortzadar, Valentzian jaioa eta bigarrena Madrilen, Zura. 30 urteko zigorra betetzen ari da.

Bikotea kartzelan izatea nola bizi duzue? Eta zuen seme-alabek ama espetxean egotea nola bizi dute?

AP: Denok dakigu espetxean senide bat izatea zer den maila afektiboan zein maila pertsonalean, beraz ez dau desberdintasun handirik kalean dauden beste senideekin alderatzen badugu. Desberdintasun bakarra hauxe da, gure seme alabak beren amatxorekin espetxe barruan daudela, eta honen ondorioz, aitatasuna eta amatasuna, kanpoko jende gehienarekin alderaturik desberdin bizi dogula esango

nuke nik. Egoera zein den eta hartutako erabakiaz kontziente izanda, egoera horretara moldatzea da gakoa. Guk momentu bereziak intentsitate handiz bizi ditugu, daukagunari eutsi egiten diogu eta oso zoriontsuak gara alde horretatik.

IG: Aitak ausentziarekin aurrera egin beharra du, familia bat aurrera ateratzeko beharrezkoak diren erabakiak ausentzia horrekin hartu beharra dagoelako. Ausentzia horri lekua egiten diozu etengabe eta badakizu nor den ausentzia hori beteko duen bakarra, baina ez dago hor; joku bortitz bat bezalakoa da eta jokatu beharra daukazu burua makurtu gabe eta horretan familiaren, lagunen eta herriaren laguntza oinarria dira. Laguntza hori gabe nekez mantenduko ginateke zutik . Bestalde aitatasuna bizitzeko aukera izugarria da, nahitaez ezarritako ereduari buelta ematen diozulako eta hori magikoa da. Aita bezala zure txikiekin lantzen duzun harremana oso sakona da eta asko betetzen zaitu pertsona bezala. Alderdi honi dagokionez, pribilegiatua sentitzen naiz eta hori ere hor dago.

Joku bortitz bat bezalakoa da eta jokatu beharra daukazu burua makurtu gabe eta horretan familiaren, lagunen eta herriaren laguntza oinarria dira, laguntza hori gabe nekez mantenduko ginateke zutik.

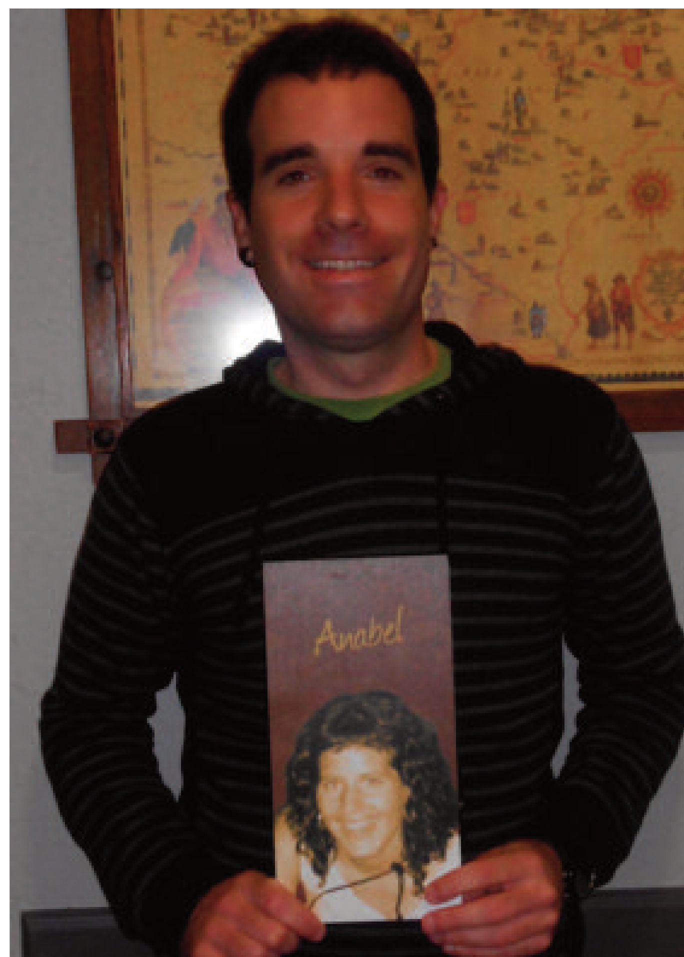
Eredua, nire ustez, oso garrantzitsua da. Gizarteak orokorrean eredu bat ezartzen du eta eredu hori betetzen baduzu bakearen itsaso zabal batean murgilduko zarela ematen du, baina errealitatea bestelakoa ikusten dut nik etengabe: asko dira ama edo aitarik gabeko umeak, asko aita eta ama banatuta dituztenak, asko bikotea batera egon arren oso egoera zaila bizi dutenak eta abar...denak dira egoera zailak eta gogorrak, denak hari fin baten gainean oreka mantendu nahian. Kartzelak banatutako familien kasuan haria sendoa eta gogorra delakoan nago eta sendotasun horren oinarrian elkarrenganako konfidantza eta maitasun zintzoa ageri zaizkit, gurea bezalako harremanak mantentzeko derrigorrezko osagaiak baitira.

Bitartean bizitzea erabaki dut eta bitarte horretan irrifar bat marraztu nahi dut gure bi alabaren aurpegietan, amesten ditugun helburuak lortu bitartean behintzat, ahalik eta alaien eta duinen bizitzeko; beraiei zor diegula uste dut, gure txikitxoei eta ziega barrenean daudenei. Helburu horiek lortzen ez baditugu, gutxienez bizitzea lortuko dugu, alai eta duin.

Zeintzuk dira bizi-baldintzak? Nolakoa da amatasuna espetxean?

AP: Ba azkeneko urte eta erdian nabarmen okertu dira Aranjuezen behintzat. Justu sasoi horretan (duela urte ta erdi gutxi gora behera)segurtasun zuzendariordea aldatu zuten eta aldaketa horrekin batera dena okerrera joan da. Bizi baldintza aldetik, aldaketa sakone-

nak bi izan dira (asko daude aipatzeko, hala ere): lehen, asteburuko bisitak aurrez aurrekoetarako egokiturik dauden geletan egiten ziren, berez umea eta kristala, hau da, lokutorioa eta umea inkonpatibleak zirelako. Orain aldiz, lokutorioetan egiten dira (hau da, kristala tartean dela). Umeek 40 minutu pasatu behar dituzte lokutorio baten barruan eta lokutorioak ez dira umeentzako tokiak. Kristala dago tartean, leku txikiak eta egokitu gabeak dira, berez ezin dira hortik atera…Hau da, momentu askotan umeek gaizki pasatzen dute, bertan aspertu egiten direlako edo ez dutelako bertan egon nahi, eta honekin batera Anabelek komunikatzeko duen eskubidea urratu egiten da, bisita ezin delako modu egokian burutu. Bestetik, umeen irteera eta sarrerak (umeek nahi dutenean kalera ateratzeko eskubidea dute, beraiek preso ez daudelako) astean bi egunetara mugatu dituzte eta lehen ez zegoen inolako mugarik. Honek zer ondorio ekarri ditu?

Espetxetik umea ateratzeko momentuak ez daude umearen beharretara egokituta. Bertako langileen funtzionamenduaren arabera egiten dira ordutegiak. Gogoratu behar dogu, umeak ez daudela preso, presoak beraien amak direla eta honen ondorioz ezin dela umea jasotzeko mugarik jarri.

Bestetik eta baldintzen okertzearekin jarraituz, azkeneko urte erdi honetan ere, urteetan batera egon diren bikoteak banatu dituzte. Umea jaio gabe zegoenean batera zeuden eta umea jaio eta berehala elkarrengatik banandu eta aita ama eta umea ez dauden beste espetxe batera eraman dute. Erabaki hau mendeku hutsa izan da eta kaltea baizik ez du eragin.

Honez gain, badago eguneroko bizimodua izorratzen saiatzen diren funtzionario talde bat. Egunaren arabera, neurri berriak asmatzen dituzte, umeengan eragin zuzena dutenak, eta egunero tentsio uneak bizi dituzte beraiekin.

IG: Zaila da aita batentzat amatasunari buruz mintzatzea, esperientziarik ezin duelako izan alderdi horretan. Gu ondoan gaude eta ikusten duguna oso bortitza da lehen unetik. Gure kasu konkretuan oso zorionekoak izan gara, haurdunaldia, erditzea eta umeek amarekin bizi izan dituzten hiru urteetan ez dugulako osasun arazo larririk izan eta hori asko da. Umeak sano hazi ziren amaren sabelean, sano jaio ziren eta sano bizi izan ziren ziegan, eta horretan kartzelak ez du laguntzen. Kartzelak bere erritmoa dauka, presoak zenbakiak dira eta euskaldunak gorriz markatuak daude; kartzelaren erritmoa orokortasunean oinarritua dago eta hortik kanpo kokatzen denak traba egiten duela ematen du. Gure presoek ez dute erritmo hori jarraitzen, are gutxiago haurdun bazaude. Hasieratik trasladoekin hasten dira eta azken unerarte ez dakizu ziur maparen zein puntutan erdituko duen; erditzean amarekin batera egoteko baimena lortzen duzu, jaio ondoren bisitatzeko eta abar… baina jaio bezain laster balioa galtzen du baimen horrek, eta nik behintzat ez dut bi alaben erditzean egoterik izan, nahiz eta alabak jaio zirenenan ni ospitalean egon eta erditzean egoteko baimena izan; Poliziak bertan dituzu aurrez-aurre eta ez zaituzte ongi tratatzen, baina medikuren batek ama eta umea sano eta ongi daudela esaten dizunean sekulako lasaitua hartzen duzu. Gero espetxera bidaltzen dituztenean egoera lasaitu egiten da aitarentzat; txikia amarekin dago eta hori nahikoa da. Amaren kasuan, ene ustez, barrenean izan duen pertsonatxo hori ikustearen handitasunak guztiari aurre egiteko indarra emango diola, baita gu hor zehar gabiltzala ere.

Kartzelak bere erritmoa dauka, zenbakiak dira presoak eta euskaldunak gorriz markatuak gaude; kartzelaren erritmoa orokortasunean dago markatua eta hortik kanpo kokatzen denak traba egiten duela ematen du.

Umea eta ama espetxeratu zituztenean nahiko lasaitu zen kontua gure kasuan. Hortik aurrera bidaiak ere biderkatzen dira, bisitak eta bisak egiteaz gainera haurra kanpora ateratzeko beharra dagoelako, aita eta kanpokoarekiko ohitzeko eta amak ere atseden pixkat izan dezan, baina kanpoko hori ez da Euskal Herriko kontextua eta euskaldun bat Marten sentitzen zara. Ondoren umearekin bidaiak egiten hasi ginen EHraino eta momentu gogorrak dauden arren, sekulako abenturak bailiran planteatuz gero une oso ederrak bizitzeko aukera izan dugu.

Barrenean guk bi esperientzia izan ditugu eta biak desberdinak izan dira. Lehen haurrarekin Alizia bakarrik zegoen (beste euskaldunik ez zegoen) eta bigarrenean berriz taldetxoa zeukan eta gauzak askoz errazagoak dira lagunduta; bestalde, esango nuke posible dela haur bat haztea espetxean, baldintza gogorrenetan ere bizitzak garaitu egiten baitu eta txikiekin batera

Alizia espetxean laino batean bezala sentitu zela pentsa dezaket, etxe gris eta ilun horietan kolorez beteriko garaia sortu balitz bezala, hain zuzen ere. Hala ere, ama moduloan borrokak etengabeak ziren, umeekin igerilekura ateratzea lortzeko, beharrezko edozein gailu lortzeko (esnea ateratzeko gailua, esaterako)...edozein kontu lortzeko amak borrokan etengabe egin behar zuela oroitzen dut.

Amatasun eskubidea urratua da beraz?

AP: Ez, amatasun eskubidea ez da urratzen, ama izateko eskubidea badu-zulako eta umea espetxean hiru urte egin arte egon daitekeelako (*Espainiar estatua*). Asuntoa da, zein baldintzetan bizitzen den egoera hau. Eta egoera horren barruan umeen eskubideak urratzen direla azpimarratu behar da. Nola? Ama eta umearen kontrako neu-rriak hartuz: alde batetik, hartzen diren erabaki guztietan edo gehienetan ez dira umeak kontutan hartzen. Honekin hauxe esan nahi dut, "segurtasuna" aintzat harturik espetxearen funtziona-mendurako harturiko erabaki gehiene-tan umeen eskubideak urratzen direla. Hau da, zergatik dira orain bisitak loku-torioetan? Ba ustez asteburuoro gauzak sartzen zirelako bisitetan (hori esaten dute, behintzat) edo agian beraientzat errazagoa delako honela egitea, lan gutxiago egin behar dutelako. Eta zer-gatik murriztu dira sartu eta irteerak? Ba, espetxeko zuzendariordearen logi-kari jarraitzen badiogu… auskalo. Ber-tan lan egiten duten ONGak ere harri-tuta daude hartu dituzten neurri guztiak ikusirik, ez direlako konpatibleak ama modulo batekin.

Horregatik, badago beste irakurketa posible bat eta agian larriagoa izan dai-tekeena, zein da? Ba neurri hauek hart-zen dituztela ama moduloak kendu nahi dituztelako edo espetxe barruan umerik nahi ez dutelako, nahiz eta emakumeek honetarako eskubidea izan. Nola? Nik zure bizi baldintzak okertzen ditut eta zuk hobeto pentsat-zen dozu ama izan nahi ote duzun es-petxe barruan: bisitak kristalarekin jartzen dizkizut,, umeen irteerak mu-gatzen ditut, zigorrak eta arau berriak egunaren arabera as-matzen ditut, zure bikotea ez dakit zen-bat kilome-trotara dozu...

Azken batean haurren eskubideak ere jokoan daude eta horrekin ezin da jolastu. Gauza izu-garriak gertatzen dira amen moduloetan...

IG: Ama eta aita izatea baldintza haue-tan guretzako askatasun ariketa bat izan da, izan dezakezun askatasun ari-keta bakarrenetakoa iruditzen zait. Be-raiek ezin izan ziguten ukatu eta gehiena ukazioa izaten dela esan behar da. Haurra kartzelan dagoen lehen hiru urteetan aitatasun eskubidea urratzen dela esaten ausartzen naiz eta kanpora ateratzen denean amatasuna-rena. Baldintzak ez dira egokiak, baina nahi izanez gero baldintzak egokitu dai-

tezke eta gauzak erraztu, azken batean haurren eskubideak ere jokoan daudelako eta horrekin ezin da jolastu. Gauza izugarriak gertatzen dira ama moduloetan; esaterako gaixotasunen bat hartutako haurra hospitalera eraman eta ama espetxean utzi; hilabete luzeetan aita ezagutzeko aukera ere izan ez duten umeak izan dira, eta udako beroak itotzen zuenean lurrean lo egin behar zuten umeek..nik oso ongi ulertu dut kartzelatan ahuldade bat somatzen dutenean ez dutela kupidarik eta gainera profitatzen dute ahuldade hori edozein helburu miserable lortzeko eta noski, haurrak horretarako asko erabiltzen dituzte; indartsu egotea beharrezkoa da.

Gaia ez da oso ezaguna gainera, ezkutuko errealitate bat al da?

AP: Ez dakit ezkutuko errealitate bezala definituko nukeen. Urteetan zehar eta oztopo guztiak gaindituz Euskal preso politiko askok hezi dituzte beraien seme alabak espetxe barruan, nahiz eta egia den orain arte ez dela asko hitz egin honetaz. Hala ere, gero eta gehiago gara erabaki hau hartu dugunak eta agian horregatik honetaz gehiago hitz egiten da, ez dakit...

IG: Ez dakit. Espetxeak gizartearen miseria ezkutatzeko erabiltzen dira eta bertan gertatzen direnak azaleratzea eta gizarteratzea oso zaila da. Errealitate hauek ezagutaraztea ez da batere erosoa eta, gainera, kasu askotan intimitateak ere zeregin garrantzitsua du, gure harremanak baitira. Bestalde komunikabide handiak diruaren zerbitzura ari dira eta posible da Espainia guztian ikusten den telebista kate batean, ordutegi egokian, munduko kartzelei buruzko dokumentalak ikustea eta etxean dituzten errealitateak guztiz ezkutatzea.

Zenbat espetxetan egon daitezke umeak euren amarekin?

AP: Gaur egun, estatu espainiarrean bi espetxe daude honetarako “egokituta”: Aranjuez eta Valentzia. Lehen gehiago zeuden: Teixeiro, Palencia, Granada… Beraz, bi espetxetan daude ama eta ume guztiak. Valentzian: Oskarbi Jauregi + umea, Lierni Armendariz+umea, Nahikari Otaegi+umea, Josune Oña+umea daude.

IG: Gogoratzen dut Espainian PSOE gobernuan izan zenean saiakera bat egin zutela espetxeetako ama moduloak itxi eta baldintza jakinak betetzen zituzten amak, beraien haurrekin, kanpoan eraikitako pisuetara eramateko. Pisu horietan biziko ziren baldintza jakinetan eta haurrak herri horietako gizartean txertatzea zen asmoa (haurtzaindegiak...). Oker ez banago 5-6 bat puntutan eraikitzekoak ziren pisu horiek eta gure ingurutik aurreikusten zen gertukoena Madrilen zegoela uste dut. Modulo batzuk itxi ziren eta pisuak eraiki eta baldintzak betetzen ez zituztenak Aranjuezen bildu nahi zituzten. Noski, euskal preso politikoek ez zituzten baldintzak betetzen eta pentsatzen genuen Aranjuezen elkartuko zituztela.

Horretan hasi ziren eta amaitu baino lehen PPk gobernua eskuratu zuen eta bertan behera gelditu zen saikera hura.

Ondoren itxita zeuden moduloak ere zabaltzen hasi ziren berriz eta gaur egun nik ez dakit zenbat ama modulo dagoen, (agian Anerrek jakingo du).

Espetxe bakoitza mundu bat da eta honetan ere berdin. Gure lehen umea Valentzian jaio zen, baina hilabete eta erdirekin Aranjuezera ama eta umea eraman zituzten eta hori da guk ezagutu genuena. Orain bisitak kristala tartean egiten direla uste dut (lokutorioetan). Guk Aranjuezen kristalik gabe egiten genituen umea bertan bazegoen eta esaterako, besteetan kristalarekin egiten zituztela uste dut. Gero aldea egon daiteke asistentziaren aldetik, batean pediatra jatorra egokitzen bazaizu ez baita gutxi. Eta haurtzaindegiko zaintzaileak modu egokian aritzen badira, hori ere asko da.

Umeak hiru urte egin arte egon daitezke amarekin eta gero guk bezala bisitetara moldatu beharra daukate, 40 minutuko bisitak lokutorioetan eta bis familiarra hilean behin...Gure kasuan egoera berrira ohitu behar izan dute. Gu beti egia esaten saiatu gara eta kontatu behar diozuna gogorra izan arren, ulertzeko izugarrizko gaitasuna dutela erakutsi digute. Beraiek badakite zer gertatuko den, norekin eta non biziko diren, baina gertatzen denean oso gogorra da. Ene ustez, une hori behar bezala prestatzea ezinezkoa da. Bakoitzak ahal duena egiten du eta aurrera jarraitzea besterik ez dago. Ondoren amarekin zuten lotura hausten dela iruditzen zait eta kanpokoekin loturak berriak egiten hasten dira, ate asko irekitzen zaizkielako kanpoan; bat-batean lehen ezinezkoak ziren hainbat gauza eskuragarri dira orain (itsasoa, mendia, izarrak, janariak, jostailuak...) eta hor sekulako momentuak daude. Poliki-poliki errealitate berriari egokitzen dira eta konturatu orduko txikitako gauza asko ahazten hasten dira. Eta kanpoan herriarengatik jasotzen duten maitasuna eta laguntza oso garrantzitsuak dira, eta aipatu nahiko nuke Pirritx eta Porrotxek egiten duten lana, bihotzez eskertzekoa benetan. Gero, adinaren arabera beharrak ere

aldatzen dira eta ama etxean ez izatea gogorra da, baina haurrek maitasuna sentitzen badute, ene ustez aurrera egiteko modua sortzen da. komunikazioa era egokian landuz gero, gauzarik zailenak azaltzeko bidea sortzen da.

Noraino baldintzatzen du egoerak umearen garapen psiko emozionala?

Espetxea ez dela ume batentzako tokia, noski! Ta mundu hau? Ume batentzako tokia al da? Gakoa zuk umeari eskeintzen diozuna da, leku askeak sortzea alegia.

AP: Galdera interesgarria. Baina galdera hau, espetxeari baino, heziketa ereduari edo gizarte ereduari gehiago lotuta dagoela uste dut. Jende askok hauxe galdetuko du: baina nola egon daiteke semea edo alaba espetxean? Zergatik ez dute kalera ekartzen? Ume gaixoa... Ta nik esaten diet: zein da 0tik 3 urtera bitarteko haurren beharrizanak? Arropa, Chalet batean bizitzea, ez dakit zer jostailu mota edo? Ba ez! Adin horretako umeek zoriontsu bizitzeko; maitasuna, atentzioa eta afektibitate handia behar dute eta gureak hori soberan du, bere amaren zaintzapean 24 ordutan baitago. Kaleko bizimodura ohitu beharra dutela? jakina! Umeak nirekin edo nire senideekin asteburu osoak pasatzen ditu kalean eta 2 urte ta erdi egiten dituenean apurka apurka eta prozesu logiko bat jarraituz Larrabetzurantza ekarri beharko dugu bere etxe berrira eta inguru berrira ohitu dadin. Ni irakaslea naiz eta askotan ohartzen naiz haurrek sekulako gabezi eta beharrizanak dituztela beraien gurasoekiko (beste aukerarik agian ez dutelako), ez dakit zenbat orduz lanean ari direlako edo ta gizarte eredu honi jarraituz ez dakit ze beharrizan dituztelako: oporretara joatea, ez dakit ze motatako kotxea, hipoteka....

Espetxea ez dela ume batentzako tokia, noski! Ta mundu hau? Ume batentzako tokia al da? Gakoa zuk umeari eskeintzen diozuna da, leku askeak sortzea alegia. Anabel eta biok, gauza askoren artean, gure lehentasuna horretan jarri dogu. Gainera, Aiur alde horretatik ume pribilegiatua da; ez dut zalantzarik horretan.

IG: Ene ustez, gurasoek egoera ongi eta natural bizi badute, haurrek ere ongi bizitzeko modua badute. Nik ez dakit asko umeen garapen psiko-emozionalari buruz, baina kalean gurea baino egoera dexente zailagoak daudela uste dut eta hala ere aurrera egiten da. Egia da amaren beroa ezin duela inork ordezkatu eta ez da hori nire helburua, baina horrekin bizitzen ikasten da eta badakit egunen batean ama haurrekin elkartuko dela eta alde horretatik sekulako betekada biziko dugula uste dut. Ezin dut hori noiz izango den esan, baina haurrei hori transmititu nahi diet eta horrela eginda itxaropen faltsurik ez diedala ematen iruditzen zait. Momentuz ongi gabiltzalakoan nago eta badakit barrenean izan dezaketen guztia ez dutela nirekin aterako. Badakit gainera

ez dela erraza izango gizartean, eskolan eta kalean zure ama kartzelan dagoela esatea, kartzelak konotazio negatiboak dituelako, baina ez dut gezurretan aritzeko inolako asmorik gure alabekin. Agian gaur egun ikusten ez diren arazoak geroxeago soma daitezke eta adi ibiltzea egokia iruditzen zait, baina ez dut dramarik egin nahi eta alde positiboak ikusi nahi ditut. Eta gure txikiei hori transmititu nahi diet, amarekin elkartzen diren egunean pertsona osoak, alaiak eta benetakoak izan daitezen, eragin diguten zauria amarekin batera sendatzeko, maitasunaren bidez..

Egoerak, noraino baldintzatzen du familia bezala jarduteko aukera?

IG: Alderdi honetan ere ereduak zeregin garrantzitsua duela uste dut. Familia utopiko baten atzetik bagabiltza drama batean kokatuko gara, baina konturatzen bagara gizarte honetan era guztietako familiak gaudela, bizitzari aurre egiteko indarra jasoko dugu eta aurrera joango gara. Egia da haurrak izatean gauzak asko aldatzen direla eta inguruan dauden familiekin desberdintasun nabarmenak daudela, gutako bat espetxean dagoelako, eta askotan barne-min izugarria sentitzen duzu aita bezala. Ezintasunak garaituko zaituela ematen du, erabaki potoloak hartu behar direnean ezin duzu mahaiaren bueltan bikotearekin batera hitz egin edo eztabaidatu egokiena litekeena erabakitzeko, eta nahiz eta bisetan hitz egiten saiatu oso zaila da. Beraz, azkenean egokiena iruditzen zaizuna egiten duzu eta aurrera.

Aldi berean garai berezietan baldintzatzen zaituen hutsune hori somatzen duzu, esaterako, haurrekin oporretara joan behar duzunean edo gabon garaian... baina gure herrian gure erabakiekin bat egiten duen jende jator asko dago. Jende hori laguntza emateko beti prest dago. Jende horri guztiari ezingo diot inoiz behar beste eskertu gure alde egiten duen guztia. Jende hori guztia niretzat familia da.

Nafarroan hasi da sakabanaketaren aurkako Pilotakadaz pilotakada txapelketa

Bortzirin eta Leitzan (Nafarroan) Pilotakadaz pilotakada ekimena abiatu da jadanik, euskal presoek, iheslariek eta beraien senideek pairatzen dituzten bidegabekeriak eta eskubide urraketak salatzeko. Euskal presoak eta iheslariak etxeratzeko aldarrikapena Igantzi, Bera eta Leitzako pilotalekuak bete zituen estreineko partiduetan. Giro ona eta parte hartzea izan ziren nagusi pilotaleku guztietan eta, Igantzin, gainera, afariarekin itxi zuten egun berezia.

Bortzirin berrogei bikote inguruk izena eman dute Etxerat elkarteak antolaturiko txapelketa honetan parte hartzeko. Ondoren hurrengo pilota partidak Iruñerrian eta Lekunberrin izango dira. Iruñerrian hirurogeita hamar bikotek izena eman dute eta Lekunberrin, aldiz, zazpik.

Etxerat elkartearen ekimen honek harrera ona izan du Nafarroan eta horren erakusgarria herrialdean sortu diren bikote ugariak dira. Herrialdean 200 bikote inguru osatu dira euskal preso eta iheslarien aldeko ekimen honetan parte hartzeko. Giro bikaina sortu da eta herritarren inplikazioa oso ona da.

Euskal pilotaren mota guztiak onartzen dira txapelketa herrikoi hone-

tan, eskuz, palaz eta frontenis-ez jokatzeko modua baitago. Baztanen laxoa jokatzeko aukera izango da, bertan indarrean dirauen pilota joko mota delako. Haur eta gaztetxoek ere beraien txokoa izango dute, euskal preso eta iheslarien eskubideen ekimen honetan denon parte hartzea beharrezkoa baita.

Euskal Herriko gainerako herrialdeetan ere ekimen hau laster hasiko da, Bizkaian, Araban, Gipuzkoan eta Ipar Euskal Herrian euskal preso eta iheslarien aldeko oihuak pilotalekuak beteko baititu. Azken ekitaldia ekainaren 29an burutuko da, herrialde bakoitzean pilota txapelketa honen finala jokatuko delako.

Larrabetzun burutuko da Lasterbidean nazio elkartasun lasterketaren 2. edizioa

2013k ko Lasterbidean Oiartzunen

Maiatzaren 18an Lasterbidean nazio elkartasun lasterketaren 2. edizioa Larrabetzun (Bizkaia) burutuko da, Etxerat elkarteak antolaturik.

Ekimen hau iaz sortu zen eta lehenengo edizioa Oiartzunen (Gipuzkoa) burutu zen. Lasterbidean euskal preso, iheslari eta beraien senideen aldeko elkartasun ekimena da, elkartasuna senide eta lagunon arnasa baita. Lasterketa kirol esparrutik senideen eskubideen alde egindako ekarpena eta keinua da eta Etxerat-ek euskal herritarrei lasterketa herrikoi honetan parte hartzeko deia egiten die.

Iaz lehenbiziko edizioa burutu zen eta ekimena "oso arrakastatsutzat" jo dute antolatzaileek. 1.200 lagunek parte hartu zuten baina, aurten 1.500 parte hartzaile elkartuko direla iragarri dute. Maiatzaren 18rako egitarau zabala prestatu da eta goizeko 11.00etatik arratsaldeko 19.00etara Larrabetzura hurbiltzen direnek herri kirolak, txoznak, bazkari herrikoia, kontzertuak, eta haurrentzako gunea

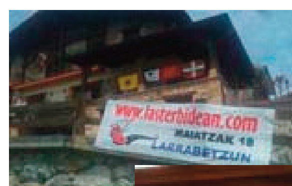

izango dituzte, besteak beste.

Ekimen herrikoi honen bidez, etxetik ehunka kilometrora dauden euskal herritarrak Euskal Herrira lehenbailehen ekartzeko gogoa irudikatu nahi dute, eta lasterbidean lasterketa helburu hori lortu arte herrialdez herrialde burutuko da. Ekimena Gipuzkoatik Bizkaira eraman da aurten eta, iaz bezala, bi lasterketa antolatu dituzte. 7.600 metroko lasterketa profesionala izango da, luzea, eta 3.200 metrokoa, herrikoia.

Euskal Preso Politikoen Kolektiboa 498

EUSKAL HERRIA : 6

BASAURI
1.Arronategi Duralde, Asier
2.Gogorza Otaegi, Aitzol
3.Iparragirre Burgoa, Ibon

MARTUTENE
4.Codo Callejo, Jagoba
5.Gorrotxategi Vazquez, Axun

ZABALLA
6.Martin Hernando, Txus

ESPAINIAR ESTATUA : 377

A LAMA (Pontevedra) - 730 km
1.Alonso Abad, Fernando
2.Arizkuren Ruiz, Jose
3.Bravo Maestrojuan, Josu
4.Herrera Vieites, Aitor
5.Ijurko Iroz, Hodei
6.Makazaga Azurmendi, Xabier
7.Marin Mercero, Iñaki
8.Martinez Ahedo, Gorka
9.Nieto Torio, Ruben
10.Olarra Agiriano, Joxe Mari
11.S Sebastian Gaztelumendi, Mikel
12.Berriozabal Bernas, Inma
13.Martinez Garcia, Idoia

ALCALA MECO - 450 km
14.Arietaleaniz Telleria, Iñaki
15.Campo Barandiaran, Jose Luis
16.Goieaskoetxea Arronategi, Eneko
17.Uranga Artola, Kemen

ALGECIRAS - 1.100 km
18.Aginaga Ginea, Ibai
19.Albisu Hernandez, Iñigo
20.Arrieta Llopis, Mikel
21.Benaito Villagarcia, Mi Angel
22.Beroiz Zubizarreta, Andoni
23.Cristobal Martinez, Carlos
24.Fano Aldasoro, Unai
25.Garcia Sertutxa, Gorka
26.Gaztelu Otxandorena, J. Miguel
27.Loran Lafourcade, Gorka
28.Preciado Izarra, Jon Kepa (1)
29.Sola Campillo, Aurken
30.Urizar de Paz, German
31.Egues Gurrutxaga, Ana Belen
32.Etxeberria Simarro, Leire

ALMERIA - 1.000 km
33.Arregi Imaz, Xabier
34.Arronategi Azurmendi, Kepa
35.Arruarte Santacruz, Garikoitz
36.Del Olmo Vega, Fernando
37.Ginea Sagasti, Josu
38.Krutxaga Elezkano, Iñaki
39.Olaiz Rodriguez, Jorge
40.Urra Guridi, Kepa
41.Viedma Morillas, Alberto
42.Yañez Ortiz de Barron, Iratxe

ARANJUEZ (MADRID-VI) - 500 km
43.Aginako Etxenagusia, Asier
44.Almandoz Erbiti, Mikel
45.Aranguren Urroz, Asier
46.Moreno Ramajo, Txabi
47.Garaizar San Martin, Nerea + umea
48.Majarenas Ibarreta, Sara + umea
49.Prieto Furundarena, Anabel + umea
50.Sanz Martin, Olga + umea

BADAJOZ - 750 km
51.Del Hoyo Hernandez, Kepa
52.Fraile Iturralde, Gorka
53.Gabiola Goiogana, Andoni
54.Garcia Justo, Asier
55.Gonzalez Sola, Igor
56.Igerategi Lizarribar, Iñaki (1)
57.Lesende Aldekoa, Txomin
58.Marin Etxebarria, Alberto
59.Orbegozo Etxarri, Mikel
60.Ugalde Zubiri, Andoni

BONXE (Lugo) - 610 km
61.Amantes Arnaiz, Josu

BRIEVA (Avila) - 470 km
62.Agirre Garcia, Oihana
63.Mendizabal Mujika, Idoia

BURGOS - 210 km
64.Arriaga Ibarra, Jesus Felipe
65.Ezkerra Laspeñas, Ekaitz
66.Mendizabal Alberdi, Juan Maria
67.Salutregi Mentxaka, Jabier
68.Urrutia Gonzalez, Oier
69.Zurutuza Sarasola, Jose Antonio

CACERES II - 650 km
70.Betolaza Vilagrasa, Gorka
71.Lima Sagarna, Iker
72.Olabarrieta Olabarrieta, J Mª
73.Olaizola Baseta, Aitor
74.Otegi Eraso, Andoni
75.San Argimiro Isasa, Mikel
76.Tobalina Rodriguez, Juan

CASTELLO I - 590 km
77.Altable Etxarte, Jesus Mª
78.Beristain Urizarbarrena, Iker
79.Cabello Perez, Andoni
80.Cano Hernandez, Pedro Maria
81.Gallastegi Sodupe, Orkatz
82.Larrea Azpiri, Zunbeltz
83.Lezkano Bernal, Sergio
84.Otxoa de Eribe Landa, J. Angel
85.Zelarain Ortiz, Oskar
86.Igarriz Izeta, Marta

CASTELLO II –ALBOCASSER - 590 km
87.Aldasoro Magunazelaia,Ramon
88.Alonso Alvarez, Raul
89.Arri Pascual, Alvaro
90.Etxaniz Garcia, Julen
91.Iragi Gurrutxaga, Harriet
92.Karasatorre Aldaz, Juan Ramon
93.Markes Zelaia, Patxi
94.Perez Zorriketa, Ugaitz

CORDOBA (Alcolea) - 810 km
95.Alonso Rubio, Iñaki
96.Calabozo Casado, Oskar
97.Cañas Carton, Iñaki (2)
98.Gallaga Ruiz, Javier
99.Muñoa Arizmendiarrieta, Ibon
100.Perez Aldunate, Xabier
101.Polo Escobes, Sergio
102.Portu Juanena, Igor
103.Solana Matarran, Jon Igor
104.Urretabizkaia Saukillo, Jon
105.Vidal Alvaro, Gorka
106.Etxebarria Caballero, Beatriz
107.Perez Aristizabal, Eider

CURTIS (A Coruña) - 650 km
108.Blanco Santisteban, Zigor
109.Borde Gaztelumendi, Joseba
110.Eskudero Balerdi, Gregorio
111.Gomez Ezkerro, Jesus Maria
112.Mariñelarena Garziandia, Luis
113.Murga Zenarruzabeitia, Andoni
114.Plazaola Anduaga, Alberto
115.Prieto Jurado, Sebastian
116.Salaberria Etxebeste, Emilio

DAROCA - 360 km
117.Geresta Azurmendi, Ander
118.Gomez Gonzalez, Alberto
119.Goñi Lara, Luis
120.Olaizola Urien, Aitor

DUEÑAS (La Moraleja)) - 300 km
121.Bravo Saez de Urabain, Zigor
122.Karrera Arenzana, Asier
123.Lorente Aspiazu, Oier
124.Maruri Basagoitia, Lander
125.Octavio Martikorena, Diego
126.Zalakain Garaikoetxea, Jesus Mari

EL DUESO - SANTOÑA 225 km
127.Arrieta Prz de Mendiola, Ismael
128.Diez Usabiaga, Rafael
129.Vicente Ugalde, Imanol

ESTREMERA (MADRID VII) - 520 km
130.Gelbentzu Gonzalez, Ruben
131.Gonzalez Gonzalez, Jon
132.Imaz Munduate, Iñaki
133.Martitegi Lizaso, Jurdan
134.Otaño Labaka, Juan Ignacio
135.Alberdi Uranga, Itziar
136.Alkorta Arrizabalaga, Urtza
137.Jacinto Garcia, Sonia

FONCALENT (Alacant I) - 760 km
138.Badillo Borde, Irkus
139.Lujanbio Galparsoro, Xabier
140.Mujika Zubiarrain, Garikoitz
141.Txokarro Zoko, Jorge
142.Uranga Salbide, Patxi
143.Coello Onaindia, Aitziber
144.Gallastegi Sodupe, Lexuri
145.Lasagabaster Anza, Olatz

GRANADA (Albolote) - 870 km
146.Agote Cillero, Arkaitz
147.Aizpuru Giraldo, Eneko
148.Apaolaza Sancho, Iban
149.Barrios Martin, Jose Luis
150.Beaumont Etxebarria, Iñaki
151.Bilbao Solaetxe, Unai
152.Coto Etxeandia, Egoitz
153.Legaz Irureta, Armando
154.Lopez de Okariz, Unai
155.Miner Villanueva, Imanol
156.Olarra Guridi, Juan Antonio
157.Rodriguez Lopez, Asier
158.Ugarte Lpez de Arkaute, Diego
159.Delgado Iriondo, Agurtzane
160.Mujika Goñi, Ainhoa

HERRERA DE LA MANCHA - 620 km
161.Aranburu Muguruza, Xabier
162.Armendariz Izagirre, Iñaki
163.Askasibar Garitano, Mikel
164.Balerdi ibarguren, Xabier
165.Erostegi Bidaguren, Joseba
166.Gorostiaga Gonzalez, Pablo
167.Hidalgo Lertxundi, Aimar
168.Lopez Gomez, Jon
169.Marcos Alvarez, Faustino
170.Ruiz Jaso, Zigor
171.San Epifanio San Pedro, Felipe
172.San Pedro Blanco, Jon Mirena

HUELVA II - 1.000 km
173.Arginzoniz Zubiaurre, Aritz
174.Balerdi Iturralde, Juan Carlos
175.Besance Zugasti, Juan Carlos
176.Franco Martinez, Bittor
177.Garcia Gaztelu, Xabier
178.Garcia Jodra, Fernando
179.Lasa Mendiaraz, Sebastian
180.Lopez Anta, Angel
181.Maurtua Eguren, Aitzol
182.Olabarrieta Colorado, Iker
183.Ruiz Romero, Patxi
184.Zelarain Errazti, Julen
185.Bengoa Ziarsolo, Nerea
186.Gallastegi Sodupe,Irantzu
187.Txurruka Madinabeitia, Lurdes

JAEN II - 780 km
188.Fresnedo Gerrikabeitia, Aitor
189.Garcia Aliaga, Aitor
190.Goienetxe Alonso, Iñaki
191.Lizarribar Lasarte, Jon
192.Sanpedro Larrañaga, Premin
193.SarasolaYarzabal, Mattin
194.Usandizaga Galarraga, Xabin
195.Zapirain Romano, Iñigo
196.Bakedano Maidagan, Oihane
197.Ernaga Esnoz, Joxepa

LOGROÑO - 190 km
198.Aragon Iroz, Santiago
199.De Ibero Arteaga, Ekaitz
200.Etxaburu Markuerkiaga, Eneko
201.Otegi Mondragon, Arnaldo
202.Rodriguez Torres, Arkaitz
203.Alonso Curieses, Anuntzi
204.Saez de la Cuesta, Alicia

MANSILLA (Leon) - 360 km
205.Araguas Jusue, Iker
206.Franco Gonzalez, Aitor
207.Gonzalez Endemaño, Jorge
208.Korta Carrion, Mikel
209.Landaberea Torremotxa, Arkaitz
210.Murga Luzuriaga, Francisco
211.Murga Luzuriaga, Isidro
212.Salegi Garcia, Oroitz
213.Comes Arranbillet, Olga

MONTERROSO (Lugo) - 640 km
214.Aiensa Laborda, Ibai
215.Aiensa Laborda, Mikel
216.Ibarra Izurieta, Bigarren
217.Lejarzegi Olabarrieta,Endika
218.Zubizarreta Balboa, Kepa

MURCIA I - 830 km
219.Martinez Arkarazo, Gorka
220.Martinez del Campo, Oier
221.Novoa Arroniz, Jose Mari
222.Ramada Estevez, Fco Jose
223.Segurola Beobide, Joseba
224.Tome Queiruga, Ventura

MURCIA II - 830 km
225.Andueza Antxia, Oier
226.Arkauz Arana, Josu
227.Atristain Gorosabel, Javier
228.Cadenas Lorente, Oskar
229.Izpura Garcia, Mikel
230.Labeaga Garcia, Urko
231.Sagarzazu Gomez, Kandido
232.Troitiño Ciria, Jon
233.Mardaras Orueta, Oihana

NAVALCARNERO - (MADRID IV) - 480 km
234.Alberdi Casanova, Egoi
235.Lopez de la Calle Uribarri, Egoitz

OCAÑA I - 520 km
236.Esnaola Dorronsoro, Aitor
237.Garcia Arrieta, Garikoitz
238.Gomez Larrañaga, Aratz
239.Herrador Pouso, Juan Carlos
240.Otegi Unanue, Mikel

OCAÑA II - 520 km
241.Galarraga Godoi, Eneko
242.Garcia Mijangos, Jose
243.Gisasola Olaeta, Arnaltz
244.Lopez Gonzalez, Jesus Maria
245.Santesteban Goikoetxea, Iñaki
246.Trenor Dicenta, Karlos

PUERTO I - 1.050 km
247.Almaraz Larrañaga, Agustin
248.Atxurra Egurrola, Julen
249.Castro Sarriegi, Alfonso
250.Elejalde Tapia, Fernando
251.Guridi Lasa, Iñigo
252.Gurtubai Sanchez, Sebastian
253.Gutierrez Carrillo, Iñigo (7)
254.Lauzirika Oribe, Karmelo
255.Lerin Sanchez, Jose Angel
256.Orbe Sevillano, Zigor
257.Ordoñez Fernandez, Josu
258.Saez Arrieta, Arkaitz
259.Zabalo Beitia, Xabier
260.Zerain Alvarado, Jokin
261.Zubiaurre Agirre, Jon

PUERTO III - 1.050 km
262.Agirrebarrena Beldarrain, Aitor
263.Alegria Loinaz, Xabier
264.Barreras Diaz, Oskar
265.Beobide Arza, Ibai
266.Bilbao Goikoetxea, Iñaki
267.Castro Zabaleta, Manex
268.Cotano Sinde, Aitor
269.Dorronsoro Malaxetxebarria, J.M
270.Enbeita Ortuondo, Joseba
271.Etxeberrria Garaikoetxea, J Mari
272.Gramont, David
273.Matanzas Gorostizaga, Jose Mª
274.Parot Navarro, Unai
275.Pastor Alonso, Daniel
276.Rey Urmeneta, Xabier
277.Rubenach Roiz, German
278.Zulueta Amutxastegi, Arantza

SEGOVIA - 410 km
279.Enparantza Agirre, Jon

SEVILLA II - 910 km
280.Agirre Bernadal, Iker
281.Agirre Odriozola, Jabi
282.Agirresarobe Pagola, Gurutz
283.Arakama Mendia, Iñaki
284.Arriaga Arruabarrena, Rufino
285.Arzalluz Goñi, Asier
286.Etxabarri Garro, Juan Mª
287.Etxeberria Goikoetxea, Garikoitz
288.Goikoetxea Garralda, Jesus
289.Lebrero Panizo, Roberto
290.Paul Larrea, Urtzi
291.Vallejo Franco, Iñigo

SORIA - 270 km
292.Arretxe Salbide, Mikel
293.Etxeberria Arbelaitz, Jose Antonio
294.Rodriguez Mallabiarrena, Josu
295.Sagardoi Lana, Xabier

SOTO DEL REAL (MADRID V) - 410 km
296.Ayestaran Legorburu, Jose Lorenzo
297.Lerin Sanchez, Iñaki
298.Narvaez Goñi, Juan Jesus
299.Garcia Montero, Ainoa
300.Orkolaga Etxaniz, Aintzane
301.Sagarminaga Abad, Aitziber

TERUEL - 450 km
302.Ormazabal Lizeaga, Asier
303.Peña Balantzategi, Ibai

TOPAS (Salamanca) - 440 km
304.Askasibar Barrutia, Vicente
305.Astorkizaga Arriaga, Gaizka (2)
306.Crespo Ortega, Jon
307.Etxeandia Meabe, Jose Miguel
308.Etxeberria Martin, Iñaki
309.Hernandez Sistiaga, Unai
310.Inziarte Gallardo, Juan Manuel
311.Lupiañez Mintegi, Gorka
312.Samaniego Curiel, Ekaitz
313.Ugarte Billar, Xabier
314.Arriaga Martinez, Josune
315.Eskisabel Barandiaran, Anitz
316.Linazasoro Lopez, Maitane

VALENCIA II (Picassent) - 540 km
KONDENATUAK
317.Agirre Garcia, Harriet
318.Azkona Dominguez, Ibai
319.Esnal, Juan
320.Mujika Dorronsoro, Juan Mari
321.Saenz Olarra, Balbino
322.Velasco Armendariz, Alex
323.Zubiaga Bravo, Manex

VALENCIA III (Picassent) - 540 km
PREBENTIBOAK
324.Azurmendi Peñagarikano, Mikel
325.Badiola Lasarte, Asier
326.Camacho Elizondo, Jose
327.Galarza Quirce, Luis Angel
328.Mardones Esteban, Asier
329.Merino Bilbao, Guillermo
330.Subijana Izquierdo, Juan Carlos
331.Balda Arruti, Josune
332.Barbarin Iurrebaso, Ainhoa
333.Pedrosa Barrenetxea, Maite
334.ArmendarizG.Langarika,Lierni + umea
335.Jauregi Amundarain,Oskarbi + umea
336.Oña Ispizua, Josune + umea
337.Otaegi Tena, Nahikari + umea

VALLADOLID (Villanubla) - 340 km
338.Amaro Lopez, Gotzon
339.Antza Illarreta, Arkaitz
340.Fernandez Arratibel, Adur
341.Fernandez Bernales, Julen
342.Galarraga Arrona, Jose Antonio
343.Sebastian Iriarte, Alfontso
344.Zubiaga Lazkano, Xeber
345.Zabaleta Telleria, Miren

VILLABONA (Asturias) - 440 km
346.Bustindui Urresola, Alexander
347.Etxaniz Alkorta, Sebas
348.Gañan Ramiro, Gaizka
349.Intxauspe Bergara, Manuel
350.Lopez de Abetxuko Liki., Jose R.
351.Oiartzabal Ubierna, Anartz
352.Sadaba Merino, Javier

VILLENA (Alacant II) - 720 km
353.Aranburu Sudupe, Gotzon
354.Arregi Erostarbe, Joseba
355.Arrozpide Sarasola, Santiago
356.Berasategi Eskudero, Ismael
357.Goikoetxea Basabe, Arkaitz (1)
358.Goitia Abadia, Oier
359.Iglesias Chouza, Juan Carlos
360.Olano Olano, Juan Maria
361.Tximeno Inza, Xabier
362.Beloki Resa, Elena
363.Lizarraga Merino, Maria
364.Zuazo Aurrekoetxea, Maialen

ZUERA (Zaragoza) - 300 km
365.Agirre Lete,Juan Luis
366.Bilbao Beaskoetxea, Iñaki
367.Bilbao Gaubeka, Iñaki
368.Egibar Mitxelena, Mikel
369.Etxeberria Sagarzazu, Kepa
370.Garces Beitia, Iñaki
371.Garcia Razkin, Sergio
372.Iparragirre Arretxea, Imanol
373.Legina Aurre, Kepa
374.Martinez de Osaba Arregi, Igor
375.Mujika Garmendia, Francisco
376.Uribarri Benito, Asier
377.Zabaleta Elosegi, Jose Jabier

FRANTZIAR ESTATUA : 105

ARLES - 750 km
1.Aspiazu Rubina, Garikoitz (280)
2.Lopez de Bergara Astola, Iñaki (238)

BAPAUME - 1080 km
3.Aramendi Jaunarena, Alaitz (5 912)
4.Garmendia Marin, Oihana (5 913)

BEZIERS - 522 km
5.Arruabarrena Carlos, Jabi (5 363)
6.Mujika Andonegi, Ander (5 364)

BOIS D'ARCY - 930 km
7.Esparza Ortega, Iker (75 515)
8.Garitagoitia Salegi, Iurgi (77 213)
9.Iriondo Yarza, Aitzol (82 595)
10.Lariz Bustindui, Andoni (82 226)
11.Oa Pujol, Oier (80 599)

BORDEAUX-GRADIGNAN - 330 km
12.Agirregabiria del Barrio, Arkaitz (71 587)
13.Errasti Goiti, Zuhaitz (71 286)

CLAIRVAUX - 1.050 km
14.Bengoa Lpz de Armentia, Asier (10 718)
15.Eskisabel Urtuzaga, Peio (10 530)
16.Oiarzabal Txapartegi, Asier (10 420)

FLEURY MEROGIS - 930 km
17.Elizaran Aguilar, Aitor (376 473K D1)
18.Etxaburu Artetxe, Aitzol (399 918-U D2)
19.Goieaskoetxea Arronategi, ibon (401 847 D2)
20.Goikoetxea Gabirondo, Andoni (403 192 C D3)
21.Iturbide Otxoteko, Joseba (398 855 D3)
22.Larretxea Mendiola, Joanes (376 298 V D1)
23.Mendinueta Mintegi, Iurgi (382 026 W D2)
24.Oses Carrasco, Jose Javier (396 380 Y D3)
25.Salaberria Sansinea, Jon (366 076 J D2)
26.Suberbiola Zumalde, Igor (366 075 H D1)
27.Bernadó Bonada, Marina (405 569 M)
28.Cornago Arnaez, Galder (359 557 Y 6E)
29.Eizagirre Zubiaurre, Ekhiñe (404 834 N)
30.Ozaeta Mendikute, Ainhoa (366 074 G 6E)
31.Plaza Fernandez, Itziar (374 574 W)
32.Sanchez Iturregi, Saioa (406 201 YY)

FRESNES - 930 km
33.Curto Lopez, Saul (965 476)
34.Errazkin Telleria, Ugaitz (963 651)
35.Ezeiza Aierra, Asier (938 938)
36.Ibarguren Sarasola, Oier (967 500)
37.Iruretagoiena Lanz, Luis (933 266)
38.Matxain Beraza, Alberto (945 144 D1)
39.Beyrie, Lorentxa (954 917)
40.Moreno Martinez, Itziar (969 134)

LA SANTE - 930 km
41.Aduna Vallinas, Raul (297 399)
42.Sirvent Auzmendi, Ekaitz (290 744)
43.Urbieta Alkorta, Josu (293 719)
44.Varea Etxebarria, Montxo Arkaitz (297 037)

LANNEMEZAN - 330 km
45.Agerre, Didier (1 993)
46.Aranburu, Frederic (1 594)
47.Esparza Luri, Iñaki (2 199)
48.Fernandez Iradi, Ibon (2 226)
49.Lete Alberdi, Jose Ramon (2 196)
50.Segurola Kerejeta, Joseba (2 387)

LIANCOURT - 1.000 km
51.Etxeberria Oiarbide, Jon (8 739)
52.Oroz Torrea, Mikel (9 861)
53.Saez de Jauregi Ortigosa, Iban (7 188)

LYON CORBAS -900 km
54.Aranburu Sagarminaga, Xabier (10 954)
55.Labaka Larrea, Urko (5 213)
56.Zobaran Arriola, Alejandro (5 216)
57.Lozano Miranda, Jone (5 331)
58.Uruburu Zabaleta, Eider (11 157)

MEAUX-CHAUCONIN-NEUFMONTIERS - 970
59.Aginagalde Ugartemendia, Beñat (7 311)
60.Gomez Mielgo, Oier (13 238)
61.Gurrutxaga Gogorza, Oroitz (10 984)
62.Uriarte Lopez de Vicuña, Igor (12 084)

MOULINS-YZEURE - 800 km
63.Abaunza Martinez, Javier (14 610)
64.Aranibar Almandoz, Joseba (14 098)

MURET CD - 430 km
65.Parot Navarro, Ion (9 680)
66.Zeberio Aierbe, Jose (10 942)

MURET SEYSSES - 430 km
67.Mujika Andonegi, Julen (22 163)
68.Rivero Campo, Ruben (22 981)

NANTERRE - 930 km
69.Barandalla Goñi, Oihan (38 872)
70.Borrero Toribio, Asier (33 719)

OSNY - 970 km
71.Etxeberria Aierdi, Urtzi (53 117)
72.Fernandez Aspurz, Joseba (52 295)
73.Gutierrez Elordui, Borja (52 293)
74.Mendizabal Elezkano, Julen (53 662)
75.Sancho Marco, Iñigo (52 294)

POITIERS VIVONNE - 550 km
76.Ardanaz Armendariz, Oier (3 045)
77.Zarrabeitia Salterain, Eneko (1 964)
78. Aranalde Ijurko, Maite (851)
79.Lesaka Arguelles, Izaskun (2 817)

POISSY - 950 km
80.Garate Galarza, Enrique (11 807)
81.Otxoantesana Badiola, Jon Aingeru (11 765)
82.Vicario Setien, Gregorio (11 498)

REAU SUD FRANCILIEN - 930 km
83.Albisu Iriarte, Mikel (3 002)
84.Karrera Sarobe, Mikel (3 358)
85.Lopez de Lacalle Gauna, Alberto (2 090)
86.Chivite Berango, Mercedes (1 947 S)
87.Iparragirre Genetxea, Marixol (3 001)

RENNES - 800 km
88.Alberdi Zubierrementeria, Ane Miren (6 994)
89.Areitio Azpiri, Alaitz (7 992)
90.Gimon, Lorentxa (7 228)
91.Lopez Resina, Maria Dolores (7 075)

ROANNE - 850 km
92.Zaldua Iriberri, Miren Itxaso (930)

SAINT MARTIN DE RE - 550 km
93.Esnal, Jakes (14 207)
94.Martinez Bergara, Fermin (14 461)
95.Merodio Larraona, Zigor (14 716)
96.Rubenach Roiz, Jon (14 494)

SAINT MAUR - 680 km
97.Bienzobas Arretxe, Jon (4 637)
98.Elizegi Erbiti, Iñigo (4 403)
99.Garro Perez, Zigor (4 676)
100.Ilundain Iriarte, Alberto (4 262)
101.Maiza Artola, Juan Cruz (4 635)
102.Palacios Aldai, Gorka (4 740)

TARASCON - 750 km
103.Akarregi Casas, Alexander (11 016 Z)

VILLEPINTE - 950 km
104.Arkauz Zubillaga, Kepa (30 814)
105.Dominguez Atxalandabaso, Iñaki (28 783)

INGALATERRA : Long Martin

Fuentes Villota, Raul

PORTUGAL : MONSANTO - LISBOA

Zengotitabengoa Fernandez, Andoni

SEI KONDERRIAK : BELFAST

Vila Mitxelena, Fermin

gaixotasun larriak dituzten presoak

Jesus Mª MARTIN HERNANDO (Basauri) : Zaballa. 1960. urtean jaioa. 2002an atxilotua. Nahasmen eskizo-afektiboa delirio osagarriarekin. **BAKARTUA.**

Josetxo ARIZKUREN RUIZ (Iruñea) : A Lama (A Coruña). 1958an jaioa. 1999an atxilotua. Kardiopatia iskemiko larria. Kateterismoa: Stent hodi batean.

Jose Ramon LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO (Gasteiz): Villabona (Asturias). 1949an jaioa. 1989an atxilotua. Bradikardia sintomatikoa. Fibrilazio aurikularra, Prostatako adenoma.

Inmaculada BERRIOZABAL BERNAS (Zegama/Elorrio): A Lama (Pontevedra). 1951ean jaioa. 2009an atxilotua. Psoriasi artropatia, Diabetesa (DM-II), Diabetes oina, hipertentsioa, azkazaletako psoriasia, Asma bronkiala, belaunetako protesia.

Gari ARRUARTE SANTA CRUZ (Hernani): Almeria. 1980an jaioa. 2003an atxilotua. Espondilitisa.

Iñaki ETXEBERRIA MARTIN (Iruñea). Topas (Salamanca). 1964ean jaioa. 1996an atxilotua. Eboluzio luzeko Miopia Magnoa. Eskuineko begiko erretina hemorragia, Ikusmen zorroztasunaren galera, ezkerreko begiko afaquia.

Aitzol GOGORZA OTAEGI (Orereta) - Basauri. 1975ean jaioa. 1999an atxilotua. Obsesio Konpultsio Nahastea. **BAKARTUA.**

Jose Miguel ETXEANDIA MEABE (Larrabetzu) - Topas (Salamanca).1960an jaioa. 2003an atxilotua. Nahaste obsesibo konpultsiboa, Hepatitis C.

Ibon FERNANDEZ IRADI (Hernani) – Lannemezan (Frantziar estatua). 1971ean jaioa. 2003an atxilotua. Esklerosi anizkoitza.

Ventura TOMÉ QUEIRUGA (Tafalla) – Murcia I. 1953an jaioa. 2011n atxilotua. Prostatako adenomakartzinoma.

Ibon IPARRAGIRRE BURGOA (Ondarroa) - Basauri. 1973an jaioa. 2010ean atxilotua. IHESa C estadioan, Orbana burmuineko ezker lobuloan, ikusmen galera eta beste funtzio kognitibo batzuen kaltea ekartzen dituena. **BAKARTUA.**

Espetxeratze arindua

1. Juan Pablo Dieguez Lopez
2. Jose Luis Elkoro Unamuno
3. Jose Ramon Foruria Zubialde
4. Mikel Gil Cervera
5. Belen Gonzalez Peñalva
6. Milagros Ioldi Mujika
7. Juan Jose Rego Vidal